Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	19.07.2004
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.09.2007
Avaldamismärge:	RT I 2004, 57, 408

Loomaaia planeeringule ja ehitistele ning loomaaialoomade pidamisele esitatavad nõuded

Vastu võetud 08.07.2004 nr 245

Määrus kehtestatakse «Loomakaitseseaduse» (RT I 2001, 3, 4; 2002, 13, 78; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 38, 257 ja 258) § 3 lõike 4 punkti 3 ja § 28 lõike 3 alusel.

§1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse loomaaia planeeringule ja ehitistele esitatavad nõuded ning loomaaialoomade (edaspidi *loomad*) pidamisele esitatavad nõuded.

§2. Üldnõuded

(1) Loomaaia maastik, taimestik ja ehitised peavad sobima loomade pidamiseks. Keskkond peab olema loomade normaalseks elutegevuseks piisavalt rahulik ja vaikne.

(2) Loomaaias peavad olema sobivad ruumid ja vahendid loomade pidamiseks, uurimiseks ja ravimiseks ning ruumid loomadele sööda valmistamiseks ning säilitamiseks.

(3) Loomade pidamise ruumi tingimused peavad olema sellised, et loomad ennast ei vigastaks või üksteist ei kahjustaks.

(4) Loomaaia pidaja peab tagama loomade pidamise ruumides loomade terviseks ja heaoluks vajaliku mikrokliima ning vajaliku puhtuse.

(5) Loomaaias tuleb korraldada näriliste ja muude kahjurite tõrje.

(6) Loomaaias tuleb rakendada eriabinõusid külastajate ja tööalaselt loomadega kokkupuutuvate inimeste ohutuse tagamiseks, kusjuures:
1) külastajatele lubatud piirkonnad peavad olema kaitsebarjääride ja muu taolisega eraldatud teeninduspiirkondadest nii, et oleks takistatud külastaja ja looma füüsiline kontakt ning eriti ohtlike paikade lähistele tuleb välja panna külastajaid hoiatavad sildid;
2) loomadega tööalaselt kokkupuutuvate inimeste tegutsemispiirkond peab loomaaia pidaja koostatud ohuanalüüsist tulenevalt olema markeeritud nii, et oleks teadvustatud töötajate sisenemine ohutsooni ning nende töö oleks ohutult teostatav.

(7) Loomaaia pidaja peab tagama, et eksponeeritava looma pidamise ruumil või tarandikul oleks külastajatele nähtav silt, millele on kantud vähemalt looma nimetus, soovitavalt ka levikukaart, kaitsestaatus ja üldandmed ökoloogiast.

§3. Nõuded planeeringule

(1) Loomaaias peavad olema selgelt eristatavad tsoonid külastajatele, personalile ja loomadele. Üleminek ühest tsoonist teise peab olema tähistatud.

(2) Loomale peab olema tagatud vähemalt määruse lisas esitatud nõuete kohane loomulikuks liigiomaseks elutegevuseks vajalik minimaalne loomade pidamise ruum (sise- ja välisruum) ja tingimused ning ruumielemendid, mis matkivad loodusliku elukeskkonna loomale olulisi elemente.

§4. Nõuded loomade pidamise ruumile

(1) Loomade pidamise ruum peab olema piisavalt suur, arvestades loomaliigi eripära, loomade suurust ja aktiivsust ning loomade arvu ja rühma sotsiaalset struktuuri.

(2) Loomade pidamise ruum peab olema hõlpsasti puhastatav ja vajadusel desinfitseeritav.

(3) Loomade pidamise ruum peab olema sisustatud ja varustatud iga loomaliigi vajadusi arvestades ning selles ruumis tuleb kasutada vahendeid ja materjale, mille abil loomad saavad käituda liigiomaselt: ronida, kaevata, närida, toitu varuda, varjuda, supelda, ujuda, sukelduda, pesa ehitada jne.

(4) Kui loomade pidamise ruumis on lisaks maa-alale ka bassein, siis peab nende pindala olema sobiv sellel alal peetava loomaliigi ja loomade arvu jaoks.

(5) Määruse lisas nimetamata liikide isendite pidamisel peab ruum olema samalaadne sellega, mida vajab lisas nimetatud samasse süstemaatilisse kategooriasse kuuluv või eluvajadustelt sarnane liik.

(6) Määruse lisas esitatud normid kehtivad täiskasvanud isenditele, kellele lisaks on samas ruumis lubatud pidada ka noorloomi.

(7) Määruse lisas esitatud minimaalse loomade pidamise ruumi nõudeid võidakse põhjendatud asjaoludel, näiteks karantiin, uuringud, raviprotseduurid, loomade paljunemine või selle takistamine, jätta ajutiselt täitmata.

(8) Määruse lisas nimetatud loomade pidamise ruum ei tohi olla väiksem ka juhul, kui isendite arv selles on väiksem tabelis märgitud hulgast *n*.

(9) Segaekspositsioonis võib mittekonkureerivate liikide ühine loomade pidamise ruum kattuda kuni 75% ulatuses juhul, kui sisustuse ja mikroreljeefiga on tagatud liigiomaste vajaduste rahuldamine. Eri rinnetes tegutsevate liikide loomade pidamise ruum võib kattuda kuni 100% ulatuses.

(10) Loomade pidamise ruum peab olema selline, et loom ei jääks kinni ruumi sisustuse konstruktsioonidesse ega saaks end muul viisil vigastada, samuti peavad ruumi sisustus, seadmed ning muud abivahendid paiknema selliselt, et loom ilma loomaaia personali abita ei suudaks loomade pidamise ruumist väljuda.

(11) Loomade pidamise ruumi põrand või maapind peab olema loomaliigile sobiv ning ei tohi põhjustada looma vigastusi.

(12) Loomade pidamise ruumi uks, luuk või muu ava peab olema suuruselt, konstruktsioonilt ja vormilt selline, et loomad saaksid ruumist väljuda nii, et ei oleks vigastuste ohtu.

(13) Loomade pidamise ruumi ventilatsioon peab olema selline, et tolmu hulk või kahjulike gaaside sisaldus õhus ei tõuseks loomale kahjulikult kõrgeks.

(14) Loomade pidamise ruumi valgustus peab olema selline, et loom saaks järgida oma liigiomaseid vajadusi ja aktiivsusperioode.

(15) Selliste loomaliikide pidamise ruum, kelle eluviisi osaks on ujumine või vees viibimine, peab olema varustatud basseiniga, mis peab vastama järgmistele nõuetele:
1) basseini suurus ja vee hulk peavad vastama peetava loomaliigi vajadustele;
2) vesi peab olema kvaliteetne ja temperatuuri, soolsuse ja muude omaduste poolest loomaliigile sobiv;
3) kui samas ruumis peetakse mitut looma, peab kõigil neil olema samal ajal võimalus viibida nii basseinis kui kuival maal;
4) maa-ala üleminek veealaks peab võimaldama loomal hõlpsasti siirduda ühelt alalt teisele.

§5. Nõuded välisruumile

(1) Välisruumi maastik, taimestik ja maapind peavad olema loomaliigile sobilikud.

(2) Maapinda peab olema võimalik hoida piisavalt kuiva ja puhtana.

(3) Välisruumis peetavatel loomadel peavad olema sõltuvalt liigist varjualune või sobivad maastikuelemendid või sellised ehitised, mis pakuvad piisavat kaitset ebasoodsate ilmastikuolude korral.

(4) Välisruumidesse viivad ühendusteed peavad olema loomadele ohutud.

(5) Välisruumil peab olema piisavalt tugev ja kõrge tarastus või muu sarnane tõke (edaspidi *tarastus*), mis igal aastaajal tõkestab efektiivselt loomade põgenemise. Vajaduse korral tuleb välisruum pealt katta.

§6. Nõuded tarastusele

(1) Välisruumis peetavad loomad peavad olema külastajatele ja personalile mõeldud tsoonist eraldatud tarastusega.

(2) Tarastus peab olema loomadele kergesti märgatav, ohutu ja loomaliigile sobivast materjalist, mis ei vigastaks loomi ega seaks ohtu nende tervist ja heaolu. Aediku tarastamiseks ei tohi kasutada okastraati.

(3) Tarastusel ei tohi olla isendi suurust ja käitumist arvestades sobimatuid kitsaid sopistusi ega teravaid nurki.

(4) Tarastus ning sellega seotud konstruktsioonid tuleb hoida heas seisukorras. Tarastuse korrasolekut tuleb regulaarselt, mitte vähem kui üks kord päevas, kontrollida ja leitud vead kohe parandada. Tarastuse lähikonnas asuvad puud, mis võivad oma halva seisukorra tõttu tarastusele kukkuda ja selle lõhkuda, tuleb eemaldada.

(5) Kui tarastuseks on kasutatud konstruktsioone, millest loom või inimene võib jäseme läbi pista, peab tarastuse ja külastajate tsooni vahel olema barjäär.

§7. Loomaaialoomade pidamisele esitatavad nõuded

(1) Loomaaia pidaja peab tagama loomade terviseseisundi igapäevase kontrollimise ning vajadusel tagama kohe veterinaarabi. Loomade terviseseisundit tuleb kontrollida loomadele kõige vähem stressi ja kannatusi põhjustaval viisil.

(2) Iga haige või vigastatud loom peab saama vajalikku ravi paranemiseks optimaalsetes tingimustes.

(3) Loomaaias peavad olema loomade üksteisest eraldamiseks sobivad ruumid või muud võimalused.

(4) Ühes ruumis peetavate loomade arv peab võimalikult vastama nende looduslikule eluviisile. Loomadel peab nende bioloogilisest eripärast tingitud vajaduse korral olema võimalus eralduda külastajatele ligipääsetavast alast puhkamise, paaritumise, poegimise ja poegade kasvatamise perioodil.

(5) Loomade pidamiseks kasutatavad vahendid ja seadmed peavad olema kergesti puhastatavad ja vajaduse korral desinfitseeritavad. Nende viimistlemisel ei tohi kasutada puiduimmutusmaterjale, värve või muid aineid, mis võivad põhjustada loomadel mürgitust.

(6) Loomade pidamisel kasutatavad vahendid ja seadmed ei tohi põhjustada loomade vigastamist, loomaaia pidaja peab tagama mikrokliima automaatseadmete ning automaatsöötmise ja -jootmise seadmete kontrollimise üks kord päevas.

(7) Loomade söötmise ja jootmise vahendid peavad olema kergesti puhastatavad, et sööda ja vee saastumise oht oleks võimalikult väike, ning paiknema selliselt, et nendele oleks tagatud kõikide loomade juurdepääs.

§8. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 6. novembri 2003. a määrus nr 279 «Loomaaialoomade pidamise nõuded» (RT I 2003, 72, 481) tunnistatakse kehtetuks.

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
peaministri ülesannetes Meelis ATONEN

Keskkonnaminister Villu REILJAN

Riigikantselei peadirektor
riigisekretäri ülesannetes Marten KOKK

Vabariigi Valitsuse 8. juuli 2004. a määruse nr 245 «Loomaaia planeeringule ja ehitistele ning loomaaialoomade pidamisele esitatavad nõuded» lisa

LOOMAAIA PLANEERINGULE JA EHITISTELE NING LOOMAAIALOOMADE PIDAMISELE ESITATAVAD NÕUDED

Imetajad								
Loomaliik	Grupile, kuhu kuulub kuni *n* isendit					Iga järgmise isendi jaoks lisandub		Erinõuded ja märkused
	Loomade hulk (*n*)	Välisruum		Siseruum				
		Pindala, m^2	Õhuruum, m^3	Pindala, m^2	Õhuruum, m^3	Välisruum	Siseruum	
Sipelgasiilid	2	–	–	4	–	–	2 m^2	Vajalik kaapimisvõimalus

Rebaskuusu, kuskus	2	–	–	–	12	–	2 m^2	Vajalik ronimisvõimalus
Vombatid, kukkurkurat	2	20	–	6	–	–	–	Vajalik kaapimis- ja varjumisvõimalus
Puiskängurud	2	–	–	–	20	–	4 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Pisikängurud	5	20	–	10	–	4 m^2	1 m^2	
Vallabid ja teised keskmist mõõtu kängurud	6	200	–	15	–	20 m^2	3 m^2	Külmakartlikele liikidele vajalik soojustatud siseruum, kus üksiklatris pidamise korral on isendile vajalik ruum vähemalt 4 m^2
Hiidkängurud	6	300	–	20	–	15 m^2	4 m^2	
Lendkoerad	20	–	–	20	40	–	1 m^2	
Tupaiad, hiirleemurid, angvantiibod, küünisahvid	5	–	–	–	3	–	0,25 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Koboldmaaki, kääbusgalaagod, kääbusleemurid, poolmaakid, kallimiko	5	–	–	–	6	–	0,5 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Hiidgalaagod, ööahv	5	–	–	–	16	–	0,5 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Saimiri, kääbuspärdik	5	–	–	–	8	–	0,5 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Mongosed, punakõhtleemurid, saakid	5	–	15	–	8	1 m^3	0,5 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Keskmist mõõtu maakid, karbusahvid, villakahvid, ämmalahvid, pärdikud, väikesed makaagid	5	–	15	–	15	2 m^3	2 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Vaari, sifaka, mangabeid, suured makaagid, väikesed languurid	5	20	60	20	60	2 m^2	2 m^2	Vajalik ronimisvõimalus ja siseruum. Magoti, jaapani ja tiibeti makaagile võib siseruumi asendada soojustatud kuudiga
Patad, paavianid	5	30	60	15	30	3 m^2	3 m^2	Vajalik ronimisvõimalus ja siseruum. Dželladale

								võib siseruumi asendada soojustatud kuudiga
Suurlanguurid, gvereesad	5	30	90	15	45	3 m^2	3 m^2	Vajalik ronimisvõimalus
Gibonid, šimpansid, orangutan	2 3	20	60	20	60	8 m^2	8 m^2	Vajalik ronimis- ja varjumisvõimalus
Gorillad	3	25	75	25	75	8 m^2	8 m^2	Vajalik ronimis- ja varjumisvõimalus
Väikesed ja keskmised soomusloomad	2	–	–	–	8	–	2 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Väikesed ja keskmised vööloomad	2	–	–	4	–	–	1 m^2	Vajalik kaapimisvõimalus
Tamandua	2	–	–	–	16	1	4 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Laisikud, tamaanid	5	–	–	2	16	–	3 m^3	Vajalik ronimisvõimalus. Tamaanidele vajalik välisruum. Selle puudumisel vajalik avanev katus või aken otsese päikesekiirguse sissepääsemiseks
Hiidsoomusloom	2	–	–	–	20	–	5 m^3	Vajalik ronimisvõimalus
Tuhnik	2	40	–	20	–	10 m^2	5 m^2	Vajalik kaapimisvõimalus
Suur-sipelgaõgija	2	40	–	10	–	10 m^2	–	
Oravad	2	–	8	–	–	2 m^2	–	Vajalik ronimisvõimalus. Troopilistele liikidele vajalik vastav siseruum
Nutria (ulukvorm)	2	5	–	–	–	0,5 m^2	–	Vajalik bassein
Hiidoravad, pakaraana	2	–	–	–	16	–	2 m^3	Vajalik ronimisvõimalus. Külmakindlatele liikidele vajalik samas mõõdus välisruum
Agutid	5	6	–	6	–	1 m^2	1 m^2	Vajalik kaapimisvõimalus
Paka, viskatša	5	–	–	8	–	–	1 m^2	Viskatšale vajalik kaapimis- ja eraldumisvõimalus

Okassead	2	10	–	–	–	2 m^2	–	Sõltuvalt liigist vajalik kas väli- või sisepuur. Välisruumi korral vajalik soojustatud kuut. Külmakindlatele liikidele vajalik kaapimisvõimalus. Puiselulistele vajalik ronimisvõimalus
Koprad, jänesed, maara	2	20	–	–	–	4 m^2	–	Külmakindlatele liikidele piisab varjualusest, külmaõrnadele vajalik liigikohane siseruum, kus ühisruumis ruumi vähemalt 2 m^2ja eralduslatrites vähemalt 4 m^2isendi kohta
Rohtlahaukurid, viiksjänesed	5	20	–	–	–	2 m^2	–	Vajalik kaapimisvõimalus
Koivik	5	–	–	10	–	–	2 m^2	
Ümisejad	10	100	–	–	–	10 m^2	–	Vajalik kaapimisvõimalus
Kapibara	2	40	–	10	–	10 m^2	2,5 m^2	Vajalik bassein
Nirk	1	1,5	–	–	–	–	–	Vajalik ronimisvõimalus
Kärp	1	3	–	–	–	–	–	Vajalik ronimisvõimalus
Kääbusmangust	6	–	–	4	–	–	0,5 m^2	
Kasskaru, haspelkaru	2	–	–	4	8	–	1 m^2	Vajalik ronimisvõimalus
Tuhkrud, naaritsad, pesukarud	2	6	–	–	–	1 m^2	–	Naaritsale vajalik bassein. Pesukarule vajalik ronimisvõimalus
Fennek	2	6	–	4	–	0,5 m^2	0,5 m^2	Vajalik kaapimisvõimalus. Olenevalt liigist võib olla kas ainult sise- või ainult välisruum. Külmaõrnadele liikidele vajalik köetav siseruum, kus oleks vähemalt 2

								m^2põrandapinda isendi kohta
Puiselulised kärplased ja kärpkaslased, manul, pudikass	2	6	12	6	12	1 m^2	1 m^2	Vajalik ronimisvõimalus. Olenevalt liigist võib olla kas ainult sise- või ainult välisruum. Külmaõrnadele liikidele vajalik köetav siseruum, kus oleks vähemalt 2 m^2põrandapinda isendi kohta
Skunksid, surikaat, ihneumon	2	10	–	8	–	2 m^2	2 m^2	Vajalik kaapimisvõimalus. Olenevalt liigist võib olla kas ainult sise- või välisruum. Külmaõrnadele liikidele vajalik köetav siseruum, kus on vähemalt 2 m^2põrandapinda isendi kohta
Taira, ninakarud	2	8	16	8	16	2 m^2	2 m^2	Vajalik ronimisvõimalus
Kääbusudras	2	10	–	6	–	2 m^2	–	Nii sise- kui välisruumis vajalik bassein
Binturong, tsiibet, metskass	2	10	20	10	20	2 m^2	2 m^2	Vajalik ronimisvõimalus. Parasvöötme liike või hästi aklimatiseerunud isendeid võib pidada välisruumis, kuid vajalik küllaldasel hulgal varjumispaiku ja/või soojustatud kuut
Korsak	2	15	–	–	–	3 m^2	–	Vajalik kaapimisvõimalus

Ilvesed, muud keskmist mõõtu kaslased	2	15	30	5	10	3 m^2	2 m^2	Vajalik ronimisvõimalus. Parasvöötme liike või hästi aklimatiseerunud isendeid võib pidada välisruumis, kuid vajalik küllaldasel hulgal varjumispaiku ja/või soojustatud kuut. Igale isendile omaette magamispaik vähemalt 1,5 m^2
Jäärebane, kährikkoer, saarmas, mäger, väikepanda	2	20	–	–	–	4 m^2	–	Saarmale vajalik bassein. Pandale vajalik ronimisvõimalus. Mägrale vajalik kaapimisvõimalus
Kõrvukrebane, võsakoer	2	20	–	8	–	4 m^2	1 m^2	
Pantrik	2	20	50	10	20	4 m^2	2 m^2	Vajalik ronimisvõimalus. Igale isendile omaette magamispaik vähemalt 1,5 m^2
Puuma, irbis, jaaguar, leopard	2	30	75	15	30	6 m^2	3 m^2	Vajalik ronimisvõimalus. Parasvöötme liike või hästi aklimatiseerunud isendeid võib pidada välisruumis, kuid vajalik küllaldasel hulgal varjumispaiku ja/või soojustatud kuut, olenevalt liigi või isendi vajadustest. Igale isendile omaette magamispaik vähemalt 2,5 m^2
Lõvi, tiiger	2	40	120	24	48	10 m^2	4 m^2	Parasvöötme liike või hästi

								aklimatiseerunud isendeid võib pidada välisruumis, kuid vajalik küllaldasel hulgal varjumispaiku ja/või soojustatud kuut, olenevalt liigi või isendi vajadustest. Igale isendile omaette magamispaik vähemalt 2,5 m^2
Šaakalid, punarebane	2	40	–	–	–	–	5 m^2	Punarebasele soovitav kaapimisvõimalus
Biruang, hüäänid	2	60	–	–	–	10 m^2	–	Igale isendile eraldi magamispaik vähemalt 4 m^2. Biruangile vajalik ronimis- ja hüäänidele kaapimisvõimalus
Hiidsaarmas	2	80	–	24	–	10 m^2	4 m^2	Vajalik bassein
Ahm, hiidpanda, karud, gepard	2	80	–	–	–	20 m^2	–	Kõigile peale gepardi vajalik ronimisvõimalus. Igale isendile vajalik omaette magamispaik: ahmile vähemalt 1,5 m^2, gepardile 2,5 m^2, hiidpandale 4 m^2ja karudele 6 m^2. Jääkarule vajalik bassein
Hundid, suured koerlased	2	100	–	–	–	10 m^2	–	Külmaõrnadele liikidele vajalik liigile sobiva

								temperatuuriga kõetav maja, kus ühispidamisel ruumi vähemalt 5 m^2ja eralduslatrites 8 m^2isendi kohta. Parasvöötme liikidele piisab varjualusest
Elevandid	3	600	–	25	15 iga isendi kohta; üksiklatter 30 m^2, isastel 50 m^2	100 m^2	–	Aastaringselt vajalik suplemis- või pesemisvõimalus
Meriveised	4	–	–	50	–	–	10 m^2	Kogu ruum on 0,4–1,6 meetri ulatuses muutuva sügavusega, soovitatav ringbassein
Taapirid	2	100	–	10 iga isendi kohta	–	50 m^2	–	Vajalikud eralduslatrid ja aastaringne pesemisvõimalus
Teravmokkninasarvik	2	300	–	20 iga isendi kohta	–	150 m^2	–	Vajalikud eralduslatrid ja aastaringne pesemisvõimalus
Laimokkninasarvik, pantserninasarvikud	2	500	–	20 iga isendi kohta	–	150 m^2		Vajalikud eralduslatrid ja pantserninasarvikule aastaringne pesemisvõimalus
Savannisebra, grevisebra, ulukeesel, eeslikud, ulukhobune	5	500	–	8 iga isendi kohta	–	30 m^2		Külmaõrnadele liikidele vajalikud siseruumid. Siseruumides vajalikud eralduslatrid. Külmakindlatele liikidele piisab katusealusest
Mägisebra	5	1000	–	8 iga isendi kohta	–	100 m^2	–	Siseruumides vajalikud eralduslatrid
Kantšill	2	1000	–	8 iga isendi kohta	–	100 m^2	–	Loom tuleb eraldada külastajatest klaasiga
Kääbusantiloobid, dukkerid, väikesed ja keskmised dukkerid, kääbussiga	2	20	–	2 iga isendi kohta	–	10 m^2	–	Võib pidada ainult siseruumis, kui see on välisruumi

								mõõtu. Kui on olemas välisruum, on vajalik ka köetav siseruum, kus isendi kohta on vähemalt 2 m^2ruumi
Kääbusjõehobu	1	20	–	8	–	10 m^2	4 m^2	Vajalik bassein
Pisihirved	4							
Suured dukkerid	2	60	–	2 iga isendi kohta	–	10 m^2		
Metssiga	2							
Nabasead (pekarid)	4	80	–	8	–	10 m^2	2 m^2	Võib pidada ainult siseruumis, kui see on välisruumi mõõtu. Kui on olemas välisruum, on vajalik ka köetav siseruum, kus isendi kohta on vähemalt 2 m^2ruumi
Jõehobu	2	100	–	30	–	50 m^2	15 m^2	Vajalik bassein
Okaapi	2	200	–	10 iga isendi kohta	–	50 m^2	–	Vajalikud eralduslatrid
Kaamelid	3	200	–	4 iga isendi kohta	–	20 m^2	–	Külmaõrnadele liikidele vajalik liigile sobiva temperatuuriga siseruum, kus ühispidamisel oleks ruumi 4 m^2ja eralduslatrites 6 m^2isendi kohta. Külmakindlatele liikidele piisab varjualusest
Laamad	6	250	–	1 iga isendi kohta	–	10 m^2	–	Külmaõrnadele liikidele vajalik liigile sobiva temperatuuriga siseruum, kus ühispidamisel oleks

								ruumi 4 m^2 ja eralduslatrites 6 m^2 isendi kohta. Külmakindlatele liikidele piisab varjualusest
Gasellid	8							
Keskmist mõõtu antiloobid	6							
Mägikitsed, lumekits, muskusveis	4							
Uluklambad, kaljukitsed, keskmist mõõtu hirved	6	300	–	–	–	30 m^2	–	Külmaõrnadele liikidele vajalik liigile sobiva temperatuuriga siseruum, kus ühispidamisel oleks ruumi 4 m^2 ja eralduslatrites 6 m^2 isendi kohta. Külmakindlatele liikidele piisab varjualusest
Suured hirved, suured antiloobid, ulukveised	6	500	–	8 iga isendi kohta	–	40 m^2	–	Külmaõrnadele liikidele vajalik liigile sobiva temperatuuriga siseruum, kus ühispidamisel oleks ruumi 4 m^2 ja eralduslatrites 6 m^2 isendi kohta. Külmakindlatele liikidele piisab varjualusest
Kaelkirjakud	6	500	–	25 iga isendi kohta	–	50 m^2	–	Vajalik vähemalt 80 m^2 siseruumiga külgnev veranda või eraldatud jooksuaed

Linnud								
Liik	Grupile, kuhu kuulub kuni *n* isendit				Iga järgmise isendi jaoks lisandub		Siseruum isendi kohta	Erinõuded ja märkused
	Isendite hulk (*n*)	Aedik	Tarandik					
		Pindala, m^2	Pindala, m^2	Õhuruum, m^3	Aedik, m^2	Tarandik, m^2	Pindala, m^2	

Jaanalind	3	500			0,1*–100 1,0*–500		8	0,1*–emane, 1,0* isane
Nandud	2	200			50		4	
Emu	2	200			100		4	
Kaasuarid	1	200					6	Väljaspool sigimishooaega peetakse emane lind isasest lahus
Kiivi	2						50	
Suured pingviinid (kuning- ja keiserpingviin)	5		20	40		2		Peetakse reguleeritava temperatuuriga ruumides. Vajalik bassein suurusega vähemalt 50% aediku pindalast, sügavusega vähemalt 1,5 m
Väikesed ja keskmised pingviinid	10	50	20	40	5	1		Antarktilisi liike peetakse reguleeritava temperatuuriga ruumides. Bassein suurusega 50% aediku (tarandiku) pindalast, sügavusega vähemalt 1,0 m
Tinamulised, kanalised	2		8	16		2	1	Liikidele keha pikkusega >50 cm suurendatakse pinda 30–50%
Pelikanid	2	20			10		2	Vajalik bassein suurusega 90% aediku pindalast, sügavusega vähemalt 1,0 m
Kormoranid	6	6	20	50	2	2	2	Vajalik bassein suurusega 90% aediku pindalast, sügavusega vähemalt 1,0 m

Kaurilised, pütilised	2	20			10		2	Vajalik bassein suurusega 90% aediku pindalast, sügavusega vähemalt 1,0 m
Toonekurelised:								
kingnokk	2	100			50		6	
marabu, hiidhaigur jne	2	100	30	120	25	10	5	
toonekured	2	50	24	72	10	6	1	
hall- ja hõbehaigur ööhaigur, veisehaigur,	6	50	24	72	5	3	1	
iibised, luitsikud	6		12	30		2	0,5	
Flamingod	10	100			5		0,5	Vajalik bassein suurusega 50% aediku pindalast, sügavusega 5–40 cm
Hanelised	10	100	20	50	10	5	1	Siseruumid vajalikud üksnes soojalembelistele liikidele
Kullilised:								
Sekretär	2	100	100					
Tikkpistrikud	1		2	4		1	1	
Tuuletallaja, punajalg-pistrik	1		5	10		1	1,5	
Lõopistrik, hiireviu, raudkull	1		7	17,5		3	2	
Must harksaba, kanakull, kalakotkas, rabapistrik, jahipistrik, raipekotkas, loorkullid, karvasjalg- ja stepiviu, suur- ja väike-konnakotkas, karakara	1		12	30		6	4	
Stepikotkas, idakotkas	1		18	45		6	4	
Kondor, merikotkad, hiidmerikotkas, habekotkas, raisakotkas, kaeluskotkas, harpia,	1		24	72		10	4	Sigiva paari pidamisel suurendatakse tarandiku pindala kuni 50%

kaljukotkas, kääpakotkas								
Jaapani kurg, idakurg, sookurg	2	250	100	250	100		6	
Neitsikurg	2	100	50	100	50		2	
Kurvitsalised	12		8	20			0,5	
Merikajakas, hõbekajakas	6		30	90		2		
Naerukajakas	10		30	90		1		
Papagoilased:								
keha pikkusega								
kuni 25 cm	2		0,5	0,25			0,5	1,0×0,5×0,5 m
25–40 cm	2		2	2			1,0	2,0×1,0×1,0 m
üle 40 cm	2		3	6			2,0	3,0×1,0×2,0 m
Aarad:								
keha pikkusega								
kuni 40 cm	2		2	3			1,0	2,0×1,0×1,5 m
40–60 cm	2		3	6			1,0	3,0×1,0×2,0 m
üle 60 cm	2		8	16			2,0	4,0×2,0×2,0 m
Loorid ja muud nektaritoidulised papagoid:								
keha pikkusega								
kuni 20 cm	2		0,5	0,25			0,5	1,0×0,5×0,5 m
üle 20 cm	2		2	2			1,0	2,0×1,0×1,0 m
Kakulised:								
Värbräts	2		2	4			2	
Värbkakk, kivikakk, karvasjalg-kakk	2		5	10			2	
Loorkakk, sooräts, kodukakk	2		7,5	20			2	
Händkakk, vöötkakk	2		12	30			4	
Habekakk, kassikakk, lumekakk	2		18	45			4	Lumekakul tarandiku kõrgus 2 m
Rähnilised:								
keha pikkusega 30 cm	2		4	8			1	

keha pikkusega >30 cm	2		6	12			2	Muströhnile 50% suurem
Tuvilised:								
keha pikkusega 40 cm	2		4	8		0,5	1	
keha pikkusega >40 cm	2		8	16		1	4	
Koolibrid	2		2	3		1		
Järanokalised, paradiisilinnud	2		8	20		4		
Sarviklinnud	2	100	20	60		6		Maasarvikuid peetakse enamasti aedikutes, sageli koguni mitut liiki linde koos
Värvulised:								
keha pikkusega 20 cm	4 kuni 5		2	4		0,5	1	
keha pikkusega 20–40 cm	2		2	4		0,5	1	
keha pikkusega >40 cm	2		4	8		1	2	

Roomajad ja kahepaiksed								
Liik	Grupile, kuhu kuulub kuni *n* isendit					Iga järgmise isendi jaoks lisandub		Märkused ja eritingimused
	Isendite hulk *n*	Pindala, m^2	Bassein		Kõrgus, m	Pindala, m^2	Basseini pind, m^2	
			Pindala, m^2	Maht, m^3				
Hiidsalamander	1		1	1				
Päriskonnalised	1	3*×3*			3*(5*)		20%	* keha pikkust (roniliikidele)
Kameeleonid: maapinnal elavad liigid	1	4*×4*			2,5*	20%		* keha pikkust
roniliigid	1	4*×2,5*			4*	20%		* keha pikkust
Kilpkonnad: [1)]								[1)] Terraariumi suurus
maismaakilpkonnad	2	8*×4*						* kilbi pikkust
hiidkilpkonnad	1	10				2		
sookilpkonnad	2	5*×2,5*		2**				* kilbi pikkust
merikilpkonnad			2	2			2	
Suured krokodillid ja alligaatorid, gaavial	1	4	4	2		4	4	
Suured kaimanid, hiina alligaator	1	3	3	1,5		3	3	

Väikesed alligaatorid, lühikoonkrokodill	1	2,5	2,5	1		2,5	2,5	
Maod: Püütonid, boad:								Vajalik bassein, mille võib asendada suure anumaga
pikkusega >4 m	1	3	1	0,3	2	25%	10%	
pikkusega 2 kuni 4 m	1	2	0,5	0,15	1,5	25%	10%	
pikkusega 2 m	1	1	0,25	0,1	1	25%	10%	
Anakondad:								Bassein kuni 75% terraariumi pindalast
pikkusega >4 m	1	3	2	1	2	25%	10%	
pikkusega 2–4 m	1	2	1	0,5	1,5	25%	10%	
pikkusega 2 m	1	1	0,5	0,15	1	25%	10%	
Muud mürgitud maod	1	0,75*×0,5*				20%		* keha pikkust Bassein vajaduse korral
Mürkmaod	1	1*×0,5				20%		* keha pikkust Bassein vajaduse korral
Varaanid:								
hiidvaraanid	1	15	2	0,6	2	50%		
suured varaanid	1	4	1	0,3	2	75%		
keskmised varaanid	1	3	0,5	0,15	1,5	75%		
väikesed varaanid	1	1	0,25	0,1	1	50%		
Sisalikulised	2	4*×3*	20%		5*	15%		* keha pikkust
Iguaanlased, agaamlased, gekolased jne		5*×3*	20%		4*	15%		Roniliikidele 6*–8*

Keskkonnaminister Villu REILJAN